

REMISSYTTRANDE

2021-11-04

Dnr 0256/21

Er referens: Ju2021/02593

Remissyttrande över *Ändrade regler i medborgarskapslagen (SOU 2021:54)*

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerade betänkande på remiss och lämnar utifrån de utgångspunkter som Brå främst har att beakta följande synpunkter.

Brå ser positivt på utredningens förslag om att bestämmelserna om befrielse från medborgarskap utökas med krav på barns samtycke (för barn som fyllt 12 år) och på att en befrielse inte får stå i strid med barnets bästa, bland annat för att motverka hedersrelaterat våld och tvång.

När det gäller utredningens förslag om att införa krav om ett hederligt levnadssätt för att kunna förvärva medborgarskap genom anmälan anser Brå att förslagen över lag framstår som ett rimligt sätt att harmonisera hanteringen av anmälningsärenden med hanteringen av naturalisationsärenden.

Samtidigt vill Brå påpeka att den definition av allvarlig brottslighet som föreslås av utredningen innebär att lagstiftningen inte skulle träffa vissa brott som rör terrorism, där maximistraffet för brott av normalgraden stannar vid två års fängelse. Det handlar om:

- Terrorfinansiering enligt lag (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall.
- Samröre med, offentlig uppmaning till eller rekrytering till samröre med terroristorganisation samt utbildning och rekrytering till terroristorganisation enligt lag (2010:299) om straff för offentlig uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terroristbrott och annan särskilt allvarlig brottslighet.

Först vid grovt brott, där fängelse i sex år stipuleras, kvalificerar dessa brott som allvarlig brottslighet enligt utredningens förslag.

Vidare saknar Brå ett mer utvecklat resonemang om vad det kan få för konsekvenser att principer och bedömningssätt avseende ett hederligt levnadssätt, som framför allt har utvecklats genom praxis i migrationsärenden som rör vuxna, nu förs över till en grupp som också innehåller barn under 18 år. Det gäller till exempel vad det kan få för konsekvenser att barn, på samma sätt som vuxna, ska kunna nekas medborgarskap utifrån bedömningar som bygger på skälig misstanke om brott.

Mot bakgrund av att bedömningar som bygger på skälig misstanke torde vara mindre träffsäkra än bedömningar som bygger på fällande dom, i kombination med utredningens resonemang om att ett svenskt medborgarskap för ett barn som är varaktigt bosatt i Sverige borde bidra till att integrera barnet i den svenska samhällsgemenskapen, och därmed minska risken för brottslighet, anser Brå att det inte är självklart att en skälig misstanke om brott ska räcka för att utesluta möjligheten till den brottsförebyggande effekt som ett svenskt medborgarskap kan medföra.

Detta yttrande avges av generaldirektör Kristina Svartz efter föredragning av enhetschef David Shannon och utredare Carina Djärv. I beredningen har utredare Elina Lindskog också deltagit.